

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 40912

гр. София, 18.03.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 125 СЪСТАВ, в закрито заседание на осемнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЗОРНИЦА АНГ. ЕЗЕКИЕВА

като разгледа докладваното от ЗОРНИЦА АНГ. ЕЗЕКИЕВА Частно гражданско дело № 20241110112490 по описа за 2024 година

Относно претенцията за заплащане на неустойка за неизпълнение на задължението на потребителя да предостави обезпечение на кредитора /чл.6,2 от договора/ и претендираната такса.

В договора за кредит е предвидено задължението на потребителя да предостави обезпечение в 3-дневен срок от сключване на договора да предостави на заемотателя обезпечение под формата на поръчител, който да отговарят на посочени в договора изисквания или поръчител, като в разпоредбата на чл.6,2 е посочено, че потребителят е предупреден, че при неизпълнение на задължението, дължи неустойка 575,62 лева.

Разпоредбата на чл.24 ЗПК препраща към чл.143 до 148 ЗЗП. Неравноправна е всяка клауза в договор, сключен с потребител, която: 1.е неиндивидуално уговорена и в негова вреда; 2.не отговаря на изискванията за добросъвестност и 3.води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца, и тези на потребителя. Клаузата, въпреки че е включени в договора, са типизирани, следователно не може да се приеме, че са били индивидуално уговорени с ответника. Тази неустойка не отговаря и на изискването за добросъвестност, тъй като кредиторът не предлага насрещна престация. ВКС е разгледал въпроса за наличието на противоречие с добрите нрави при сключване на договор, като постановките са приложими и при разглеждането на отделните разпоредби на един двустранен договор. Така например, с **решение № 119 от 22.03.2011 г. по гр. д. № 485/2011 г., Г. К., I г. о.** ВКС постановява: *„Противоречие с добрите нрави е налице, когато сделката противоречи на общо установените нравствено етични правила на морала. Съдебната практика приема, че значителната липса на еквивалентност в насрещните престации при двустранните договори може да се приеме за противоречие с добрите нрави доколкото те са определени като граница на свободата на договаряне, предвидена в чл. 9 от ЗЗД. Свободата на договарянето пък е рамкирана и от императивните разпоредби на закона. Така при преценка действителността на двустранните възмездни договори относно това дали са накърнени добрите нрави следва съдът да преценява*

действителната воля на страните, защото нормата на чл. 20 от ЗЗД го задължава при тълкуване на договорите да установява действителната обща воля на страните, формирана от всичките им уговорки, да се отчита взаимната им връзка и целта на договора. Доколкото възмездните сделки и в частност продажбата е каузална сделка, то следва да се съобразява при преценката на действителността ѝ целта, а тя най-често е свързана с удовлетворяване на допустим от закона интерес за страните. Преценката дали нееквивалентността е значителна следва да се извършва именно при съобразяване на преследваната от страните цел, т. е. удовлетворяване на значим допустим от закона интерес“.

Неизпълнението на задължението на длъжника да предостави обезпечение на кредитора, може да доведе до намаляване на възможността на кредитора да се удовлетвори на крайния падеж на договора. Тази неустойка се следва заедно с обезщетението за забава, като същата неустойка увеличава задължението на заемателя с 1/3, като не предвижда насрещно задължение за кредитора. Поради изложеното, неустойката не удовлетворява значим законов интерес, нито изпълнява обезпечителната си функция, поради което и нищожна, защото води до неоснователно обогатяване на кредитора.

Относно претенцията за неустойка в размер 125 лева, която се сочи, че начислена еднократно, и е в размер 25 % от кредита, и се начислява за забава на плащането във връзка с която забава кредиторът прави разходи относно действия по извънсъдебно събиране на вземането. Въпреки че в чл.6,ал.2 е именувана „неустойка“, вземането на заявителя има характера на такса – вземане, което заявителя желае да събере за извършването на допълнителна дейност, произтичаща от договора, по събиране на вземането. Ако се приеме, че вземането всъщност има характера на компенсаторна неустойка, същото отново е недължимо, тъй като съгласно чл.33,ал.1 ЗПК, както се посочи, при забава се дължи само обезщетение в размера на законната лихва. Тази неустойка би съставлявала предварително подготвен от кредитора, едностранно, бъдещ негов разход, напълно непредвидимо за потребителя при сключването на договора, дали същият би бил извършен от кредитора, и то в какъв размер. Поради изложеното, разпоредба, предвиждаща такъв разход, като „неустойка“ би била и нищожна, на основание чл.143 ЗЗП. Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявление вх.№68689/29.2.2024г. в частта му за заплащане на сумата 244,21 лева, неустойка, дължима съгласно чл.6,2 от договора, и сумата 125 лева неустойка за забава.

Разпореждането може да се обжалва в едноседмичен срок от съобщаването му на заявителя пред СГС

Съдия при Софийски районен съд: _____